

РОЗМАРИНУ ЛИСТЯ

Rosmarini folium

ROSEMARY LEAF

▼ Цілі або ламані висушені листки *Rosmarinus officinalis* L. (син. *Salvia rosmarinus* Spenn.). ▲

Вміст:

- не менше 12 мл/кг ефірної олії, у перерахунку на безводну сировину,
- не менше 3 % суми орто-дифенольних сполук ▲, у перерахунку на розмаринову кислоту ($C_{18}H_{16}O_4$; М.м. 360.3) та безводну сировину.

ІДЕНТИФІКАЦІЯ

A. Листки сидячі, щільні, лінійні або лінійно-лацетні, 1–4 см завдовжки й 2–4 мм завширшки, із загнутими донизу краями. Верхня поверхня темно-зелена, гола й шершава, нижня поверхня сірувато-зелена, густо повстяна із виступаючою середньою жилкою.

B. Мікроскопічне дослідження (2.8.23). Порошок сірувато-зеленого або жовтаво-зеленого кольору. Переглядають під мікроскопом, використовуючи *хлоральгідрату розчин P*. У порошку виявляються такі діагностичні структури (Рис. 1560.-1): фрагменти нижньої епідерми (вигляд і поверхні [B, J]) із прямостінних або звивистостінних клітин [Ba], численних продихових апаратів діацитного типу (2.8.3) [Bb], залозистих волосків [Ja] або покривних волосків, або їх рубців [Bc, Bd]; численні багатоклітинні, переважно розгалужені покривні волоски, що вкривають нижню епідерму, звичайно фрагментовані [A, C, D]; фрагменти верхньої епідерми (вигляд із поверхні [F]) із клітин із прямими потовщеними й пористими оболонками [Fa], і прилеглої гіподерми із крупних неправильної форми клітин із потовщеними й чоткоподібними антиклінальними оболонками [Fb]; фрагменти пластинки (у поперечному зрізі [G]), де виявляються епідерма, вкрита дуже товстою кутикулою [Ga], клітини гіподерми, що тягнуться вздовж мезофілу [Gb] із проміжками, які розділяють одно- або двошарову палісадну паренхіму на крупні зони півмісяцевої форми [Gc]; численні ефіроолійні залозки із короткою одноклітинною ніжкою й радіальною голівкою із 8 клітин (вигляд із поверхні [E] і вигляд збоку [H]); менш поширені залозисті волоски із одно- або двоклітинною ніжкою і кулястою одноклітинною голівкою [Ja, K].

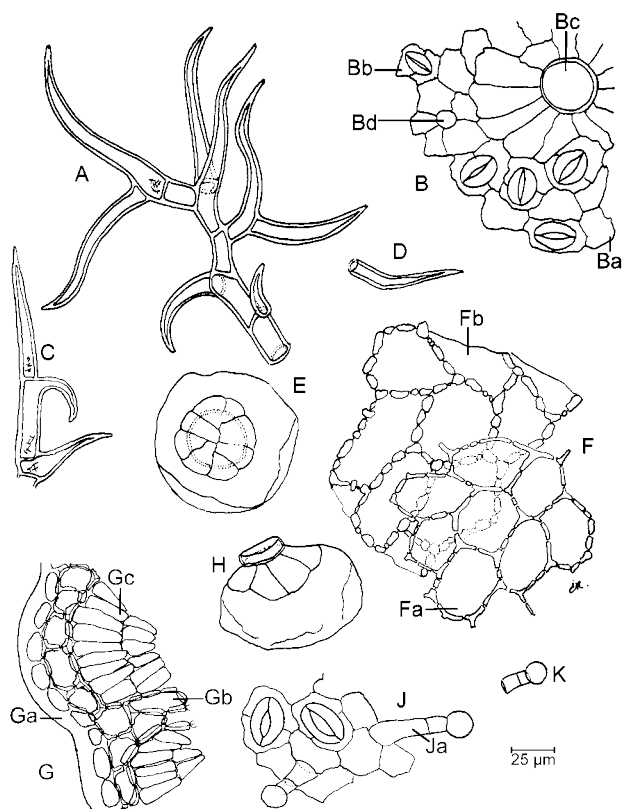

Рисунок 1560.-1.- Діагностичні структури розмаринову листа (Ідентифікація B)

▼ **C.** Високоєфективна тонкошарова хроматографія (2.8.25).

Випробовуваний розчин (a). До 1.0 г здрібненої на порошок сировини (355) (2.9.12) додають 10.0 мл *метанолу P*, обробляють ультразвуком протягом 10 хв, фільтрують або центрифугують і використовують фільтрат або надосадову рідину.

Розчин порівняння (a). 2.5 мг *гіперозиду P* й 2.5 мг *розмаринової кислоти P* розчиняють у *метанолі P* і доводять об'єм розчину тим самим розчинником до 10.0 мл.

Розчин порівняння (b). 2.5 мл розчину порівняння (a) доводять *метанолом P* до об'єму 10.0 мл.

Розчин порівняння (c). 2.5 мг *гіперозиду P* і 3 мг *хлорогенової кислоти P* розчиняють у *метанолі P* і доводять об'єм розчину тим самим розчинником до 10 мл.

Маркер інтенсивності (розчини порівняння (a) і (b)):
— гіперозид для червоних і оранжевих флуоресціюючих зон;
— розмаринова кислота для синіх або зелених флуоресціюючих зон.

Пластинка: ТШХ-пластинка із шаром силікагелю $F_{254} P$ (2–10 мкм).

Рухома фаза: мурашина кислота *P* – вода *P* – етил-ацетат *P* (10:10:80).

Нанесення: 4 мкл, смугами 8 мм.